

Olümpiaadijuhendi nimetus ja õppeaasta

Lingvistikaolümpiaad 2024/2025

Olümpiaadi korraldav asutus

(TÜ teaduskool/Tallinna Ülikool/Taltech/seltsid/ühingud jne)

TÜ teaduskool, TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituut, TÜ maailma keelte ja kultuuride instituut

Üldosa, eesmärgid

(kellele ja milleks seda olümpiaadi korraldatakse)

Lingvistikaolümpiaadi eesmärk on propageerida keeleteadust, mida koolis eraldi õppeainena ei õpetata. Lingvistikaolümpiaadi ülesanded annavad võimaluse süveneda maailma keelelisse mitmekesisusse ilma neid keeli oskamata. Ennekõike nõuavad ülesanded loogilist mõtlemist ja analüüsivõimet. Vajalik on grammatikaterminite tundmine põhikooli õppekava tasemel, kindlasti tulevad kasuks ka mis tahes muud lingvistikateadmised.

Kes võivad osaleda

(vanuserühmad, klassid, sünniaasta)

Lingvistikaolümpiaadil võivad osaleda:

- üldhariduskoolide **9.–12. klasside õpilased**;
- kutsekoolide õpilased;
- võistlusel Kiil osalenud 8. klassi õpilased, kes kogusid vähemalt 34 punkti;
- motiveeritud õpilased noorematest klassidest, kellel tuleks põhjendada oma osalemissoovi Miina Norvikule (lühike põhjendus saata aadressil miina.norvik@ut.ee).

Mitmes voorus toimub

(voorude loetelu, vanuseastmed, hindamise erisused)

Olümpiaad toimub kahes voorus:

- a) **piirkonnavor**,
- b) **lõppvoor**.

Vanuseastmeid ei eristata.

Tulemuste avaldamine

Olümpiaadi lõppvooru kutsutud ja lõppvooru tulemused avalikustatakse vastavalt [andmekaitsetingimustele](#) TÜ teaduskooli [kodulehel](#).

Töid hindab žürii (vt juhendi lõpust), kes teeb tulemused teatavaks 14. jaanuaril 2025. Piirkonnavoru tulemusi ei avaldata teaduskooli kodulehel, vaid need saadetakse samal päeval piirkonnavoru [koordinaatoritele](#), kes edastavad vastava piirkonna õpilaste tulemused koolidesse.

Õppesessioon

Toimumisaeg: laupäev, 9. november 2024

Algusaeg: kl 11.30

Lõpuaeg: kl 17.30

Lahendamisaeg: toimumisaja vältel

Lahendamise keel: eesti

Toimumiskoht: TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituudi ruumides aadressil Jakobi 2

Koolivoor

(toimumise kuupäev, kellaaeg, keel, kuidas toimub (Moodle või paber))

Koolivoor toimub vastavalt piirkondades ja koolides väljakujunenud tavadele ning juhul, kui **piirkonnavooru soovijaid on rohkem kui 10 õpilast kooli kohta**. Kui tekib küsimusi koolivooru korraldamisel, palume võtta ühendust olümpiaadi korraldusmeeskonna liikme Ove Üllar Viesemanniga (ove.viesemann@gmail.com).

Piirkonnavoore

(üldinfo, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, järgmisesse vooru kutsumise põhimõtted, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

Piirkonnavoore korraldamine olümpiaadikalendris ettenähtust erineval päeval ja juhendis märgitud kellaaeg ei ole lubatud. Selle reegli vastu eksinud piirkonna kõigi osalejate tulemused tühistatakse.

Ühest koolist lubatakse võistlusele **maksimaalselt 10 õpilast**, erandkorras ka rohkem. Kooskõlastamiseks palume kooli esindajal ühendust võtta žürii esimehega, kirjutades aadressil miina.norvik@ut.ee.

Registreerimine toimub piirkonnakoordinaatorite kaudu **6.-20. november 2024** (piirkonnas võib registreerimise lõpu tähtaeg olla varasem). [Piirkonnakoordinaatorite kontaktid](#) on leitavad teaduskooli kodulehel. Piirkonnakoordinaator saadab osalejate nimekirja TÜ teaduskooli nädal enne toimumise kuupäeva ja siis osalejaid enam lisada ei saa. TÜ teaduskooli kontakt: kristel.lannes@ut.ee.

Toimumise kuupäev: 27. november 2024

Alguse kellaaeg: kl 10.00

Lahendamise kestus: 3 tundi

Lahendamise keel: eesti, vene

Toimub (digi või paber): paber

Koodid: registreerunud õpilastele saadetakse e-postiga piirkonnavoore toimumiskoht ja töö sooritamiseks vajalik kood vähemalt 5 päeva enne piirkonnavoore

Lõppvoore kutsutute arv: Üldise paremusjärjestuse alusel kutsutakse lõppvoore kuni 40 piirkonnavoore parimat.

Apelleerimiseks tuleb õpilasel endal viie päeva jooksul alates tulemuste teatavaks tegemisest kirjutada žürii esimehele Miina Norvikule (miina.norvik@ut.ee). Õpilane peaks lühidalt põhjendama, miks ta tulemusega rahul pole.

Juhised piirkonnavooru korraldamiseks piirkonnakoordinaatorile

(millised ülesanded on piirkonnakoordinaatoril: nt ruumid, valvamine, koodid, hindamine, tööde saatmine žüriile või teaduskoolile, jne)

Piirkonnakoordinaator:

- registreerib õigeaegselt oma piirkonna koolide õpilased TÜ teaduskooli poolt saadetud vormi alusel (palume vormi mitte muuta);
- edastab osalejate nimekirja TÜ teaduskooli nädal enne piirkonnavooru toimumist (piirkonnas võib registreerimise lõpu tähtaeg olla varasem);
- pärast registreerimise lõppu loob koodid ja edastab need enda piirkonna õpilastele e-posti teel viis päeva enne võistluse toimumist koos toimumiskoha infoga;
- saadab registreerunute nimekirja koos õpilastele antud koodidega TÜ teaduskooli kontakti e-postile kristel.lannes@ut.ee;
- otsustab, kuidas on olümpiaadi kõige mõistlikum läbi viia. Soovitav on piirkonnavoort korraldada maakonna/linna mitmes koolis;
- annab oma piirkonna õpetajatele teada olümpiaadi toimumiskoha(d) ja kellaajad;
- korraldab tööde paljundamise enne olümpiaadi (tööd tuleb paljundada ühepoolset, st nii, et iga ülesanne oleks eraldi lehel/lehtedel ja mitteklammerdatult);
- korraldab õpilaste juhendamise ruumides;
- kogub kokku ja saadab piirkonnaolümpiaadi tööd hindamiseks:
Miina Norvik
TÜ eesti ja üldkeeleteaduse instituut märksõnaga „Lingvistika“
Jakobi 2-445, 51005 Tartu
- edastab tulemuste selgumisel need oma piirkonna koolidele.

Võistluse vahetu korraldaja:

- kordab olümpiaadi alguses üle töö vormistamise nõude, et ühele ja samale paberile ei tohi kirjutada erinevate ülesannete vastuseid/lahendusi, sest igat ülesannet parandab erinev inimene; ning et lahendamise ajal ei ole lubatud kasutada mingeid abivahendeid (nt kalkulaatorit);
- annab osalejale lahendamiseks ja vastuste vormistamiseks nii palju paberit, kui ta soovib;
- kontrollib, et osaleja annab ära ainult need lehed, millel on ülesanne ja vastus, (mustandeid pole vaja esitada);
- veendub, et igal lehel on osaleja kood (selline esitus on vajalik seetõttu, et žürii jagab hindamiseks tööd ülesannete kaupa omavahel ära);
- võtab õpilase töö hoiule ja märgib õpilase tööle ruumist lahkumise ja saabumise kellaaja (nt kui õpilane soovib minna töö kirjutamise ajal WC-sse, tuleb töö tuua valvaja kätte, kes kirjutab töö peale ruumist väljumise ja ruumi sisenemise aja).

Õpilasel on lubatud ülesandeid lahendada ainult koolis või piirkonnas kokku lepitud ruumides **järevalve all**.

Lõppvoor

(üldinfo, registreerimine, toimumiskuupäev, kellaeg, kes korraldab, kuidas toimub (Moodle või paber), keel, hindamine, tulemuste avalikustamise kuupäev, apelleerimine, märksõnad ja nende tähtaeg, abivahendid jne)

Lõppvooru kutsutakse piirkonnavoru tulemustest moodustunud üleriigilise pingerea alusel **40 parimat õpilast**. Kõigile lõppvooru kutsutud õpilastele tagatakse olümpiaadi toimumise ajal toitlustus, väljastpoolt Tartut ja Tartumaad osalejatele ka tasuta öömaja. Sõidukulud ja õpilaste saatja lähetuskulud katab lähetaja.

Lõppvooru töid hindab žürii vahetult peale võistlust, tehes tulemused teatavaks võistlusele järgneval päeval. Lõppvooru tulemused pannakse lõppvoorule järgneva nädala jooksul välja TÜ teaduskooli [kodulehel](#) vastavalt [andmekaitsetingimustele](#).

Apelleerimiseks tuleb õpilasel 24 h jooksul alates tulemuste teatavaks tegemisest (lõppvoor II päeval) võtta ühendust žürii esimehe Miina Norvikuga. Õpilane peaks lühidalt põhjendama, miks ta tulemusega rahul pole.

Registreerimine: 21. märts – 4. aprill 2025

Toimumise kuupäev: 12.–13. aprill 2025

Alguse kellaeg: alates kl 11.30 registreerumine, kl 13.00 lahendamise algus

Lahendamise keel: eesti, vene

Toimub (digi/paber/koht (aadress)): paberi peal; Tartu Ülikooli eesti ja üldkeeleteaduse instituudi ruumides aadressil Jakobi 2

Koodid: antakse kohapeal

Vanuserühmad: pole

Lisainfo:

Lõppvoor 4 parimat arvatakse Eestit rahvusvahelisel lingvistikaolümpiaadil esindava võistkonna koosseisu. Võistkonda saavad kuuluda vaid need õpilased, kes õpivad Eesti koolis (või on just lõpetanud ega õpi veel ülikoolis) ning on rahvusvahelise võistluse esimesel päeval nooremad kui 20 aastat. Kui kohtade jagamise tõttu ei ole nelja parimat võimalik määrata lõppvoor pingerea alusel, eelistatakse piirkonnavorus parema tulemuse saanud.

Võistkonna liikmetele toimub täiendav treeninglaager, millest osavõtt on üldjuhul rahvusvahelisele lingvistikaolümpiaadile pääsemise eelduseks. Võimalusel kutsutakse paremusjärjestuse alusel laagrisse veel 11 õpilast, eelistades 9.–11. klasside õpilasi.

Rahvusvaheline olümpiaad

(üldinfo, võistkonnavalik, toimumiskoht, aeg, osalejate arv, muu info, iga olümpiaad märkida eraldi)

Olümpiaadi nimetus: International Linguistics Olympiad (IOL)

Toimumisaeg: 2025. aasta juuli teises pooles

Toimumise koht (riik ja linn): Taiwan, Taipei

Veebileht: <https://ioling.org/>; info rahvusvahelise olümpiaadi kohta lisatakse TÜ [teaduskooli kodulehele](#)

Võistkonna suurus: 4 õpilast

Lisainfo: Võistlejate osaluse, majutuse, toidu ning transpordi maksab TÜ teaduskool.

Žüriiliikmed ja kontakt

(nimi, töökoht, amet, kontaktandmed)

Žürii esimees:			
Nimi	Töökoht	e-post	Telefon
Miina Norvik	Tartu Ülikooli läänemeresoome keelte ja keeletüpoloogia kaasprofessor	miina.norvik@ut.ee	5237529

Liikmed:	
Nimi	Töökoht
Renate Pajusalu	Tartu Ülikooli üldkeeleteaduse professor
Reeli Torn-Leesik	Tartu Ülikooli inglise keele ja lingvistika lektor
Axel Jagau	Tartu Ülikooli nooremteadur
Linda Freienthal	Zendenski vanemandmeteadlane
Olga Gerassimenko	Tartu Jaan Poska Gümnaasiumi valikainete õpetaja
Airika Harrik	ERR Novaatori toimetaja
Kärt-Katrin Johanson	Keeleteaduse ja võõrkeeleeõpetaja magister
Hant Mikit Kolk	Tartu Ülikooli inglise keele ja kirjanduse eriala bakalaureuseõppe üliõpilane
Rando Lukk	Tartu Ülikooli eesti ja soome-ugri keeleteaduse eriala bakalaureuseõppe üliõpilane

Muu info

Lõppvooru, valikvõistlusele ja treeninglaagrisse kutsutud õpilastele on võistluse toimumise ajal tasuta toitlustus. Majutus on tagatud õpilastele, kes õpivad toimumiskohast erinevas piirkonna koolis. Lõppvoorul õpilasi saatva täiskasvanu lähetuskulud katab lähetaja. Olümpiaaditööd arhiveeritakse õppeaasta lõpuni.

TÜ teaduskoolil on õigus mitte arvata võistkonna liikmeks ja Eestit esindama õpilasi, kes on eelmis(t)el aasta(te)l diskvalifitseeritud.

Eritingimistel ülikooli kandideerimise info on leitav [Tartu Ülikooli kodulehelt](#).

LISAD

(kirjandus, kitsam teema jne)

Soovitame tutvuda varasemate aastate [olümpiaadiülesannete ja näidislahendustega](#) TÜ teaduskooli kodulehel. Abiks olümpiaadiks valmistumisel on kogumikud "Lingvistikaülesandeid" (2008, koost. R. Pajusalu jt, Tartu: Atlex) ning "Viis tosinat lingvistikaülesannet" (2017, koost. K. Prillop ja M. Norvik, Tartu: Atlex). Samuti võib leida ülesandeid TÜ lingvistika [veebileheküljelt](#). TÜ teaduskooli [kodulehel](#) on saadaval 2021. aasta sügisel korraldatud **lingvistikaolümpiaadi tutvustava õppesessiooni salvestus**, kus seletatakse ülesannete lahendamise ja lahenduste kirjapaneku põhimõtteid

Olümpiaadiks valmistumisel tulevad kasuks järgmised raamatud ja veebilehed:

- "Lingvistikaülesandeid" (2008, koost. R. Pajusalu jt, Tartu: Atlex)
- "Viis tosinat lingvistikaülesannet" (2017, koost. K. Prillop ja M. Norvik, Tartu: Atlex).
- <https://sisu.ut.ee/lingvistikaolympiaad/>
- <http://www.teaduskool.ut.ee/et/olumpiaadid/lingvistikaolumpiaad>